

35KAj

*Su senje
zbilam
potrošene?*

ZELENI BREGI ZELINE

Su senje zbilam potrošene?

35. RECITAL SUVREMENOGA
KAJKAVSKOGA PJESNIŠTVA
“DRAGUTIN DOMJANIĆ”
- SV. IVAN ZELINA 2016.

Priredio
dr. sc. Ivo Kalinski

Sveti Ivan Zelina
svibanj 2016.

Mala biblioteka
»Dragutin Domjanić«
knjiga 80.

Nakladnik
Pučko otvoreno učilište Sv. Ivan Zelina

Za nakladnika
Ivica Kukovačec

Urednik
Dr. sc. Ivo Kalinski

Likovna oprema zbirke
Danko Merin

Naslov zbirke
- prema pjesmi Slavice Sarkotić

Grafičko-tehnička priprema
POU Sv. Ivan Zelina

Tiskano u 500 primjeraka
Tisak i uvez: Tiskara Zelina d.d.

CIP zapis dostupan u računalnom katalogu Nacionalne i
sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem 000932009.

ISBN: 978-953-6540-67-9

*Su senje
zbilam potrošene?*

Na natječaj 35. Recitala suvremenoga kajkavskoga pjesništva »Dragutin Domjanić« – Sv. Ivan Zelina 2016. odazvalo se 107 autora s 442 pjesme. Ocjenjivačko povjerenstvo u sastavu: dr. sc. Ivo Kalinski (predsjednik), prof. dr. sc. Joža Skok i dr. sc. Božica Pažur, odabralo je 70 pjesama za objavu u ovoj zbirci.

Pjesme su poredane abecednim slijedom autorica/autora.

Kazalo

Predgovor

IVO KALINSKI

Od erosa do ironizacije i bezizlazja IX

Vuteha z stihom stihorodnem

ŽELJKO BAJZA, Zagreb

Večer vu Grand hotelu 13

ANKICA BISTROVIĆ, Koprivnica

Gliboki trogi 14

ZLATA BOGOVIĆ, Varaždin

Vu zgusnutoj megli 15

BOŽICA BRKAN, Zagreb

najsretniša postaja 16

ZLATA BUJAN-KOVAČEVIĆ, Samobor

Polnòčni dàš 17

MAJA CVEK, Zagreb

Koren 18

ŽELJKA CVETKOVIĆ, Zagreb

Vuteha z stihom stihorodnem 19

SANJA DAMJAN, Koprivnica

Krmežljivo, žoltavo sonce... 20

VIŠNJICA DANANIĆ, Sveti Ivan Zelina

Veter z severa 21

DARKO FODER, Ivanec

Piesji časi 22

MILAN FRČKO, Koprivnica

Spotrta pisanica 24

Vanjkuš od trnja 25

GORAN GATALICA, Zagreb

Haba se tatekova črna zvezda 26

Pelipari, svetloba vlovlena rečima 27

VERA GRGAC, Novaki Bistranski	
Male dale i krej šanka	28
V cirkve i okuol	30
CVIJETA GRIJAK, Sesvete	
Iskanje pota	32
VINKO HASNEK, Glavnica Donja	
Svetleča lica mej zvezdami	33
Zdencuva popevka	34
MARIJA HEGEDUŠIĆ, Hlebine	
Vu krištalni kugli	35
SANJA HERING, Varaždin	
Jesenji diptih	36
ANA HORVAT, Čakovec	
F krog tanec na konec	37
Pisano je	39
NADA JAČMENICA, Sveti Križ Začretje	
Človek	40
<i>Tihotapec, ščapec, levijatanuš</i>	
VESNA JANKOVIĆ, Čakovec	
Tišina	43
IVICA JEMBRIH COBOVIČKI, Varaždin	
Etno-sele	44
ANTONIO KARLOVIĆ, Kupljenovo	
Cinik	45
DORA KOLAR, Pregrada	
Fučka za sliepce	46
DRAŽEN KOS, Velika Gorica	
Vkrali su mi vse	47
EMILIJA KOVAČ, Čakovec	
ANNO DOMINI 2015.	
1. Domovina i ja	48
2. Europa, parlamentarno	49
3. Amerika	50
ZLATKO KRALJIĆ, Velenje	
saum, saum, tak sem vam saum	51

MARTIN KUHARIĆ, Vojnovac Loborski	
Dragec z Zeljine	52
ĐURĐA LOVRENČIĆ, Sveti Križ Začretje	
Mladice z lušine	53
Semenjka za zutra	54
ŠTEFANIJA LUDVIG, Dubravica	
Preštimana	55
ZDENKA MALTAR, Novi Marof	
Ledveno doba, doba sniega	56
Tihotapec, ščapec, levijatanuš	57
Vumetnik riše Jezua	58
BISERKA MAREČIĆ, Kašina	
Brez spameti den	59
Svetluobe sen	60
VESNA MATEŠA, Zagreb	
Nikoga ni	61
JASMINKA MESARIĆ, Zagreb	
Škornje na ganjku	62
VLADIMIR MIHOLEK, Đurđevac	
Spričavajne domovinsko	63
BARICA OTURIJA, Sessvete	
Pozdravlejne	65
MILIVOJ PAŠIČEK, Zagreb	
Z brega na breg veter cvetje nese	66
<i>Exodus</i>	
DENIS PERIČIĆ, ANITA PERIČIĆ, Varaždin	
Horvatski krali	69
ZLATKO POCHOBRADSKY, Čabar	
Zel'jenu mlejku	
1. Kašenice	70
VLADIMIR PODGAJSKI, Petrovsko	
Sanjkula na čizljeku	71
KATICA RAJIĆ POPIJAČ, Koprivnica	
Življanja	72

BRANKO MIHOVIL RAKIJAŠIĆ, Pitomača	
Čkomina, žljebrčina, balkanija	73
DARKO RAŠKAJ JALŠOVEC, Lobor	
La vita mia	74
TOMISLAV RIBIĆ, Varaždin	
Exodus	75
Exodus II	77
Exodus III	78
Exodus IV	79
Ona kaj tanca z vustima punim glagolof	80
slike z zvezdanih kolodvora	81
PETRANA SABOLEK, Čakovec	
Herbija	82
TEREZA SALAJPAL, Koprivnica	
S križecom	84
SLAVICA SARKOTIĆ, Sisak	
Su senje zbilam potrošene?	85
Ta reč tak močna	86
ZDENKA SOKALIĆ, Sveti Ivan Zelina	
Dvadesetčetrtoga velače pedesasedme	87
ŽELJKO SPORIŠ, Zagreb	
Stari pes	89
LADISLAVA ŠAREC, Mali Bukovec	
Navek buš falačec moje sreče	90
ŽELJKO ŠPOLJAR, Zaprešić	
Škrlak	91
VLADIMIR ŠUK, Oroslavje	
Popevka za pretka	92
V decentne čkomine	93
ĐURĐA VUKELIĆ ROŽIĆ, Ivanić-Grad	
Sejmeni den	94

Predgovor

IVO KALINSKI

Od erosa do ironizacije i bezizlazja

Iako blage veze nema s modernizmom, pogotovo s postmodernizmom, na primjer s onim o *erotičnom* kakav je na primjer u razglabanju i performansu Joanne Frueh i njezinih *Erotskih sposobnosti* – suvremena se kajkavska (recitalna poezija, ovaj put 35. slijedom!) jednim svojim, čak znatnim dijelom, osobito zadnjih godina, manje ili više strasno, kako u kojeg autora, osvrće erotičnom kompleksu. Taj je tematski erotični kompleks pokadšto pritajen, aluzivan, pokadšto izravan, čitatelju ili recitalnom slušatelju više ili manje i (s)likovno približen: *pa čo te privolit da još jenput okon/ posegneš za manon/ zaslužila sen te/ sakin svojih stihon z duše trepetave/ srcon prez pameti (...)* (Zlata Bujan Kovačević, *Polnočni daš*). Primijetiti je također da se takvi tematski kompleksi sve više *europaiziraju*: *Vu Grad hotelu jedna dama sedi na visokemu stolcu./ (...) Vu mračneh noćih svetle njenog erosa još navek mi sveti./ Vu te mreže sem se zdavna ulovil./ Ona je zlečila vse moje strafe.* Također je primijetiti da se u skladu s temom i kajkavski izričaj modernizira, naime i on se u velikoj mjeri *standardizira*: (Željko Bajza, *Večer vu Grand hotelu*).

S druge pak strane *osjećaj prohujale ljubavi* bolan je, s vremenom spoznajno sve to bolniji: *Ti i jo./ V čkomini najviše pripovedamo./ (...) Veliš da ti je žal, ali tak mora biti.* (Ladislava Šarec, *Navek buš falačec moje sreće*). Žal za prohujalim (za tom *preteklosti!* vremena) uopće, u nekih autora, gotovo da bude hereditarna; taj žal znade biti, osobito onaj s odslikom nevina djetinjstva koliko duboko bolan toliko u (zreloj?) dobi odrastanja razarajuće tragičan kad nove životne silnice pred našim očima lakoćom i nemilosrdno brišu sve ono u što smo vjerovali i na čemu smo gradili naša sretna očekivanja i nade: *Čuvleš li još onu malu črnobelo sliko/ emulziju preteklosti/ na kojoj čučimo uz drvenu lesu/*

z licitarskim konjekima i drvenim trociklom (...): Tomislav Ribić, *Slike z zvezdanih kolodvora*).

Strava odrastanja, strava egzistencijalne (ne)slobode (Zlatko Kraljić, *Saum, saum, tak sem vam saum*) u mnogih autora tematski je i motivski vršni okvir. Taj se okvir poetski, u pjesmama, reflektira mnogim varijacijama. Nekad su te varijacije asocijativno i refleksivno iznijansirane, skoro da su višeslojno ironično perfidne: (...) *Kaj smo ve čineči, dragi kameradi,/ celi den čepeči nad rečjom/ bez reči,/ tak švicni i vonječi?* (Emilija Kovač, **Ano domini 2015. 2. Europa**), nekad su izravne, ali upitne: (...) *Kulko ti lica morem dati Gospode,/ kulko več lic sem ti dal?* (Zdenka Maltar, *Vumetnik riše Jezušā*). Umreženost izričaja je različita, kao što je i refleksija različita: (...) *Lefkek kak perce/ žive živcate rože/ cvetem po našem polju* (Vinko Hasnek, *Svetleča lica mej zvezdami*). U nekih je pjesnika/pjesnikinja takva refleksija naglašeno subjektivna, u nekih više objektivna. U nekih je pjesnička senzitivnost upućena proživljenosti onoga što se veže uz prošlost, u nekih pak onoga što upućuje na budućnost; radi se dakle o stvarnom i jednako o *budućem iskustvu*, o scenariju koji bi se imao dogoditi. Dakako ni ovaj put ironiziranje stvarnosti ne izostaje. Kad je tako, takva se stvarnost pred nama razotkriva kao niz ekscentričnih, zapravo niz otkaćenih situacija, nimalo apstraktnih, koje u svakodnevnim životnim komunikacijama nismo ni zamijetili: *Jošče male dale (...) Tu i tam skup se držiju/ fuliranti,/ hofiranti,/ jebivetri,/ jen buzorant,/ babec,/ strahopezdec (...) i nekakva gospoda... Okuol naokuol fejest bleščiju svekleče reklame "domače je domače"* (Vera Grgac, *Male dale i krej šanka*).

Ipak, nije sve tako crno, tako bezizlazno kako se čini. Ima stvaralaca/stvarateljica koje - ma i bila sveokolna prijeteća bešćutnost - u običnom jesenskom danu traže i nalaze spokoj, idilični predah. Ma bile te sličice i intimne fantazme, naša mašta uporno oblikuje **svoju** skulpturu. I doista dobro je dok je tako. Reklo bi se - ne samo u suvremenim refleksijama nego i u svojim intimnim ozračjima kajkavština kao specifičan kreativni slog živi i dalje: *Vsred polji obranih, pustih,/ pliva, na krilima, rasprti jedri,/ jato belih čaplji i labudof* (Sanja Hering, *Jesenji diptih*).

*Vuteha z stihom
stihorodnem*

Večer vu Grand hotelu

Vu Grand hotelu jedna dama
sedi na visokemu stolcu.
Jedna glumica dopušća da ju zdržava
dosti stareši prijatel.
Ispred nas tanca jeden par.
Ona oštri pogled na krasnorečivomu oficeru.
Trenutek je bremenit z tišinu.
Ona, zagonetne se smešeč,
zavređuje one za čem on žudi.
Vu drugem činu ona recitera:
- *Pijte oči one kaj trepavice zastaviju.*
Vu mračneh noćih
svetle njenjeg erosa još navek mi sveti.
Vu te mreže sem se zdavna vlovil.
Ona je zlečila vse moje strahe.
Njenja popevka još struji vu mojih venah.
Navčila me da se strašiti treba
same lošega vremena.
Žeja za lepotu teške se more vugasiti.
Cena za lošu vumetnost je napast,
a nostalgija je bolest - *medica de nostalgici*,
teru sem davne odstranil ud sebe vu jedne
masakrerajuče operacije.
Que belle époque - Adies ad Gentlemen.
Jedna bela ptica, jeden birani bar,
jeden otprti oblok.
Kraj romantike realizem je potisnul.

Gliboki trogi

*L*etijo leta kak da so jim zrosla krila
nebreš jih vloviti niti od očij skriti.
Dok preletijo gliboke troge ostovijo.
Telo se vija, kolene škriplejo,
roke se steplejo, losi se belijo
kak snegom zavejani.
Spodoba - kak starica f samoči zgublena,
dojde ti pred lice.
Ne znoš jel se f špigel glediš,
il se špigel vu te zagledal
kaj bi ti povedal da leta zapraf imajo krila.
Još te samo jutrena svetlina more rasvetliti,
zbuditi misel na zeleno zipko podrovsko
na ljude kojam si se veselil i dore delil
radi kojih si se žalostil, kojam si grehe oprostil.

Kaj bi ve moglo rokam tvojam snago dati
kaj bi une dale štele lice ti hmivati,
nalegano kožo f kojoj se frčejo trogi gliboki
f boršon zamotati il poskrivečki pokrivati.

Kaj bi moglo vute troge tvojo misel deti
da od sega kaj je ostalo - kak god bilo malo,
naprovi lepo, veselo sliko življenja?

Vu zgusnutoj megli

*V*eter je puhal kak stekli
dok je dedek vu polju
kopal kuruzu.
Čez merzlu robaču
smical se po golom telu
i hladil kožu.
Dedeku denes ni lehko
spod kape teška mu glava
ali kople i kople
kak da mu je zadnji čas.
Vu zgusnutoj megli
i njemu se megli od muke
prevrče svoje misli
prebira čez življenje
odpira lesu vu svoje serce
zapleteno i kmično bez nade.
Kak metuli okoli glave
letiju misli mladost odhaja
a kuruza frišku krf išče.
Još samo jen red, pa još jen
i tak celo jutro
a veter još navek puše
čez merzlu robaču.

najsretniša postaja

(ciklus anno domini 2016)

Kam je to svet zašel
da tem ludem kej ni v križ ne verujeju a
svoj teški beteg nosiju
svoj križni put hodiju
gladnem i žedžnem
pred vraksigajebi kulko još postaji
najprvo daju da si mobitele vštékaju v struju
da moreju
nekomu nekam
ni ne znaju komu i kam
poslati sms instagram facebook
selfie svoj žalosni

internet je zajne
(baš kak v reklame za nekej
nesu ju oni ni mogli videti
humanitarne televizore jim nesu dospeli nastaviti)
najsretniše mesto
najležeša postaja

Polnòčni dàš

mi vèrovať da biš kadgot prišo nôter
va mojo kàmaro i va mojo pôstelj
ma sejêno znan da navèčer z dàžjon
vène va škurîni
pâlcimi čo otrt tvoje mokre lîca
prstimi čo preplest kolùdrave làsi
i ustimi taknit polzaprte oči
pa čo te privòlit da još jênput ròkon
posêgneš za mànon
zaslùžila sen te
sakin svojín stíhon z duše trepetâve
srcon prez pâmeti
gmirajôčin telon kaj je tebe žejno
ti zelêni člôvik
ti vilènjak ti
ti kùdlak ti krêsnik
ti črni polnòčnjak

Koren

Zdavna je v nutrini
seme zasejano.
Živi, buhti,
srce vabi
tam, v ravnice meglomite.
Transit aquam Bugne - Bednja.
Tam se plakala Ludberga,
zaiskrila Krv Presveta.

Zdaj veliju, *Centrum Mundi*!
Tam detinstvo moje spi
z kaplom Bednje oplahjeno,
z berekom zapahjeno,
štučkama zacukrano,
prgih sito,
ze štumbleka napito...

Zdavna je v nutrini
seme zasejano.
Živi, buhti,
srce vabi...
Raste lubaf kak bilina,
koren joj za zemlom hlepi.
Zemla predof – Podravina.

Vuteha z stihom stihorodnem

*D*ielek svojo dielek v celinu pretvoara,
grudje svoje grudje privuča na plode,
jakele svemu jaklu daje vekše muoči,
boaklja svojo boaklju vužiže nad nebom.

Daljina svojo daljinu bliže primikoava,
zutrašnjica svojo zutrašnjicu šlinga,
duša svojo srodnu dušu večitum čini...

I nigdek ni tulikoga zemoaljskoga bloaga
tero bi spriečilo Rieč da svojo Rieč zrodi
kad vutešitelj svega vutešitelja
z stihom stihorodnem vuteši.

Krmežljivo, žoltavo sonce...

*K*rmežljivo žoltavo sonce, pobira
naše dane, prema kmici nas pripravlja.

Neke žene su hude kak coprnice.
Ma ne, coprnice su dobre, ako ih ne pehaš.
Kalni su to puti.
Nemrem verovati kak jega nadrkanih
babi mam na ranje.
Lecaš se, lecaš.

I tak je moja Štefa zela odpremninu.
Sretno ti bilo moja Štefa!
Veliš da nigdar ti lepše neje bilo, nek ve.
Makar si zbetežala od vsega i vezda
bereš to malo tratinčici kaj je još
ostalo spod ovim nebom za nas.
Limenjaki nam bodo igrali pri grabi,
a retko što bo zresno sozu pustil,
onu čistu, kak rana rosa.

Krmežljivo žoltavo sonce, pobira
naše dane, prema kmici nas pripravlja.

Veter z severa

Ščera je veter zapuhal z severa
i zašel met cvietje, v grabe i slak,
draču je vsega nouvog povedal
kaj zoznal je poutem i videl tak.

Videl je ovaj vrli nam sviet
teri išče brata, a nigde ga ni,
serdi se na čoveka teri je zabil
da serce još kouca, da nigdar ne spi.

Veter je zate sprelaufal vse hiže,
pavučinu omel z vsakoga kuota,
mislil je stoga da buo tak odnesel
jal i bedastoče z ludckoga puota.

Zabil je veter da čovek je žmefek,
da puhnuti treba najjakše kaj more,
i onda bu morti same škrlake otpuhal,
a glavma guolim nek negdo pomore.

Piesji časi

*K*ak ti živat piesji moare biti?
Laješ bez pometi!!
Misliš da piesju moku pes leke ad sebe athiti?
Piesji su časi njemu furt,
saki dien, saku vuru.
Kie psa pita šteri je dien?
Riču ga, aglodune koasti meču,
niema ti pes pravu sreču.
Čez bohnjatu kujsnicu veter fijuče,
niema ti pes ni šlafruka ni abuče.

Psa sepasod moareš najti i z njim se ziti.

F piesje vrieme da je piesja vručina,
i pes da v nuač na mesec zavija.
Moarti je kie lačen kak pes,
eli nebu zate piesji luk jel.
Hitim mu esti, pa velim: „Na!“
Prať su uaštri piesji zobi,
a i zima grize kak i pes,
pa če grize, boalje da je na loncu.
Če kuast gloade nejdi k njemu.
Saki kujsek i kujsa noagu zdiže.
A zake ranu liže?
Toa ti je isti pes
kak da ide k doaktaru.
Doabre je če je nieki priveržen kak pes,
i maše z repom,
a če je nie,
reči psu: „Puci ga!!“

Če cimbaš noage pad stoalam
i trieskaš drugi stalec ili stoal
psu zvaniš.
A da čakaš, pitati moareš: „Koa se kuha?“
Kuharica bi ti mogla reči: „Pes bez vuha!“

Ima psa se pasod, a nie mu leke,
ne bi pes kuast gladal ščista mira
da ga sila ne natira.

A za kraj,
zake proasim vas liepe,
če je več pes
čavekav najbualji prijatel,
jeba ga vrak,
nieje i čavek psu iste tak?

Spotrta pisanica

O blok se zaprl kak deteča slikovnica.
Flundra nadute vusnice oblizavle.
Kruno od soza gnjete trepavica.
Jezuš sluša Gershwina. Vidim čavle

koji so vu gliboki dim zabiti.
Nema tih soza koje bi pojele
se ono kaj z lucke navade zna skliti.
Pesma treba zrak, i reči sake fele.

Zamračeni se bom žveni kak mantra.
Za svoje spanje veli da je senje,
a gda ga tekneš zdeni je kak gatra.

Skupčano kaj fetus zgledi življenje,
zbušeno z iglom nekog čudnog sveta.
Pisanico sem potrl sred kmičnog leta.

Vanjkuš od trnja

*P*o dnevju sličem, a vu noči pišem,
gda pošteni svet počivle i senja,
i pono pot ščešem se kaj napišem.
Čovek se, kak i vreme, stalno menja.

Te zvezdane noči i kmični dnevi
coprije so od kojih lahko skrenem.
Iza mene šepčo: "Of neje pri sebi".
Ljudi ne znajo da bez toga nemrem.

Duh telo zeme i ostaneš bez sega.
Vu takvom stanju zgubiš svoje joči
predi nek se duša domogne neba.

Stihoznalec si sakaj nasnoboči,
a niti slikari bole ne prejdo.
Kaj oni posejejo, to drugi ženjo.

GORAN GATALICA
Zagreb

Haba se tatekova črna zvezda

*H*aba se tatekova črna zvezda.
Ruke su hrebaste od vuglena,
Zemla trapljena diši po Mesecu.
Miništranti drđiju luknje na svetlosti.
Zmutila se vura, to črno lepo janje.
Zmutila se senca vu zaprtu misel.
Rečima splečem čkominu
tatekovim zelenim kaputem.
Zapeljal sem oči vu album.
Črna pleva posipavle brege,
a kmica svetli med jadima.
Haba se tatekova črna zvezda.
Črni vuglen vrači bitje,
a Zemla se zapire vu jade.

GORAN GATALICA
Zagreb

Pelipari, svetloba vlovlena rečima

hommage Paji Kanižaju

*P*elipari letiju vu noč...

Vlovljena svetloba
spi vu rečima
kak šega vu pavučini.

Juterna žeračka
dogoreva vu popečki
kak luna kaj se pela
vuz Dravu,

kak bitje znorelo
od črne senokoše.

Pelipari prhaju
čez trde zvuke vu kmicu
mime tela i gospodara.
Stih proziren od svetlobe
siple na vuhe
kak pelipari letiju vu noč,
vu kmicu prešvicanu
od svetlobe.

Male dale i krej šanka

*M*ale dale pod šatorem kramari i licitari na jen kraj,
kuhari i pečenari na drugi.
Diši kotlovina,
v gulašu zvuordan tousti špek i srnetina,
klobasi čvrčiju...
Na šanku naslojneni trušari se ladiju,
ne špara se tu niti na jelu, niti na pilu.
Tam krej šanka
šankmajstori,
luftbrenzeri,
šajsari,
dangube,
petlaroši,
pijanci,
drožđeki,
zaterihižnaki,
resteplivci,
partijaneri,
halbštarkeri,
i dva domači žbiri...

Jošče male dale jagašiju se kojnski mašietar z
cincarem,
šieftari i štacunari,
žmuklari,
sebičnaki,
vucibatine,
muktaši,
tati,
stekličiči,

plesnivci,
plešivci z rietkemi lasi,
i oni gnili v duše,
poškodljivci kvaročinci...
Tu i tam skup se držiju
fuliranti,
hofiranti,
jebivetri,
jen buzorant,
babec,
strahopezdec,
cvilidreta,
svadlivi gnujsec,
prostak,
dva purgari,
tri tepci
i nekakva gospoda...

Okuol naokuol fejest bleščiju svekleče reklame
„domače je domače“.

V cirkve i okuol

Čiste vuz cirkvena vrata stojiju starice:
pokorne,
darežlive,
milostivne,
milosrdne,
pobožne,
podložne...
Dvie-tri imaju v rouka vuz čisle
kiticu rozinkrata, bažulka i cveteči goubek,
to daje liepu duhu
i hasni proti omilavice.

A v cirkve sveti buoži mir.
Okuol lontara z buožem tielcem i čislem v rouka
opajaju žene,
jen mouž spod prodikalnice na rouka drži diete.
Na spovedalnice obiešeni su svilni cirkveni
barjaki.
Nebe je na svem mestu krej klecala za groficu.
Orgule mouočiju,
z lontara sveci mile glediju.

F šekrestije na vešalice visiju črni habiti,
reverende,
kak snieg biele šlingane albe,
sviekli škapulari,
kažule,
štuole,
pluvijal
i rokete h ormaru,
v drugem monštranca,
kaleži
i plitice.
Na klinu obiešena kadilnica,
a f koutu gasilek za sveče...
Relikti i novine...

Iskanje pota

Črez megle putujem
kipeci okuolu mene prolaziju..
Ne znam šteri su.
Moja rijeka f krog ftiječe,
brbljive race pod nogami mi se spliječu,
z oblakof čavlji curiju.
Veter hiče z mojega škrlaka gruoždje,
v sakemu žepu mi kača spi.
Škornje su mi žmehke od blata.
Črez misli prebirem abecedu.
Štero slovo sam zabila?

Pod črnu glivu lačna čakam,
da kiša i nevreme sprejde,
da poiščem svojo pot.

VINKO HASNEK
Glavnica Donja

Svetleča lica mej zvezdami

*Ž*žmirel
vupustil s
žmahne vu naslonjaču
Vsakojaka lica dohajala i prehajala
mlada i nasmejana
vsake lice svoje fele
bijela i glatka i čista
rudlavi lasi i vedre oči

Človeku dojde vsakumu
pušlek kušlecuv pritisnuti na lice

Zvezdane nebe
žarke svetleče lučice
prebraja
prešel je paradižum
Lefkek kak perce
žive živcate rože
cvetem po našem polju

Vedrina se zgasila
ostala praznina

Zaspal človek vu naslonjaču.

Zdencuva popevka

*Z*dene zime

okoknjeni tragi vu blatu
stiščeni vu zemlu
okulu našega staroga zdenca

Človek snima ftičekovu popevku
zdenec slika nebe
vnoga duša nutre

Dečkarinec
glavu nagnul
kričeči glas zgublen
vu gliboke tamnine

Povrnjeni cajt čkomine
k njemu znutra nazaj
Oblejal dušu
vutažil serce

Raslinje zarasle naš život
dečak je zdencuva jeka
ništ drugo

Tje lete
školarci naše škole dospomenuli
spomenek na blage
spomenek na trage
spomenek na žitek

Vnoga duša vutažila žeju
vnoga duša
zablesnula se: pločica natpis i popevka.

Vu krištalni kugli

Vu nje lučem zlizane čizme
prnjave robače, zgožvani škrlak.
Kre peči v jenem kutu dupler čmiže,
na stolu prazen tanjer i polumrak.

Bleščim v račune, kredite, kamate, jamce,
pusto hižo, bogčeca na potu bez lač.
Gledim v krištalni kugli jadne kranjce,
ne vidi se tod jafkanje ni plač.

Lučem prešencije doge, moleče,
kak angel jiv zible zemla moja.
Vu meni zgubljeni smeh škrebeče.

Lučem vu nje cvetje dišeče crleno,
postel crno, nemira i nespokoja
i jeno raspelo na pol pretrgnjeno.

Poterite krištalno kuglo – zbleščeno.

Jesenji diptih

*N*a nebo obešena pavukova mreža
spod kaplama jutrajnim blešči.
Kolko smrti, ljudima neznanih,
mušic velikih, malih, pčeli i matuli
omotal z nitjom je svojom križar pavuk
i neje se našel v sudbi zutrajšnjoj,
kaj mu sledi,
nezbežna i skorom pak ista.

A Jesen je poleгла na hmirajuče trave
spod dva jablana stara
i za hip več krošnjama šepeče
tajne od pamtiveka
gda listima zadnji let sprema.
Vsred polji obranih, pustih,
pliva, na krilima, rasprtih jedri,
jato belih čaplji i labudof.

F krog tanec na konec

Fruglavi kotači
z raspetaj rokaj,
obroči 'krogli,
železni, drveni
kre postele, na zido,
stoječi, viseči,
topli vu žepo,
koli roke zdeni

saka forma isto vrti,
saka fela jednak se 'brača
saki trag kroga zapira,
požira si repa kak huda kača

leva, desna,
tanec ne zbira,
mužika igra
v sikakši nogi
šepavo, debelo,
zdravo, betežno,
kajda pika
z špičastimi rogi

pisano kolo, navijeni kotači,
pregrijajo potnike k istomo križajo
duga roka dezertera hači,
kratka sprevaja pomirjenoga k krajo

kukavica fčuhne, pustač zapusta,
tanec postane, kotač vusta

kača se sleče, kajda zacvili,
krog se je spuniv, nesmo – neg smo bili

Pisano je

čelo curi, duša se staja,
naglas boli, stiha se magadi
dok pod nogaj zadrŕče, nevola zanofta,
onda stopram znamo kaj imamo radi

živleje je smrt, smrt je živleje
jano z drugim kak mladenci pod roko
svet je ne slika črez pisane očalje,
jegvo pero piše globoko

po obrazu riše brazde i krivine,
z smehom, brigom, slatko i kiselo
sklada vu pamet kipce i droptije,
pretače dneve, reči v delo

forme se gubijo, iščejo se teje,
‘tkapčene robače kak ftice letijo
‘bračajo se listi, sučejo vogli,
vreme nas piše, nemiri vrtijo

živleje je smrt, smrt je živleje,
kak mati i dete, jano vu dvoje
negda je tre i prignuti glavo,
trdo prijeti kaj zoveš svoje

Človek

Človek je zdenčni čieber na lancu,
življenje ga vljieče hbrieg i hnaduol.
Nedga je hunjem zviranjek veselja
negda pak same čemer i buol.

Žejna ga zemlja spucana čaka
da na nju zlije rasfrižani spas.
Rati i zluoče, lačni i buosi
za jutre zutrajnje mu nučaju glas.

Zvezde svetleče h velika kuola
čakaju misel za nebeske vojke,
a zemlja cijela človeka dozava
da siem nakinda božične hojke.

I tak su mu hmnogi po Buožjemu planu
prevažni posli od svieta ostali.
A veliki človek hmujan i zlecan,
ves na koljiena, zapraf je mali.

On je kej zdenčni čieber na lancu,
življenje ga vljieče hbrieg i hnaduol.
Nedga je hunjem zviranjek veselja
Negda pak same čemer i buol.

*Tihotapec, ščapec,
levijatanuš*

VESNA JANKOVIĆ
Čakovec

Tišina

*O*fucani maček koli lese je hodil
veter je potna vrata otpiral.
Vu megli so spale hižice male
i saki je cvetek na potu još žmiral.
Tak tiho je.
Glasa čuti ni.
Zaprti obloki,
zmržnjeni potoki,
pusti so doli,
tišina šumi.
Sam sveča na grobeku tvojem
od fčera gori.

Etno-sele

*P*opievaju ftiči kajkavčiči;
zazavaju gazde spred hiž
- Rudeeek, Zvoneeek, Petreeek,
Štefeek, Slaveeek, Franceeek!
Ftič krej ftiča kriči:
- Čuj-čuj-čuj,
nikoga nigde nihi!
Tihoča, tak kaj zažmeriš,
tihoča, kak na grobju križ.
Etno-sele. Škola prazna.
Bregi bez popievki.
Božja kaštiga vu prazni kolievki?
Negda s politikuš-propovedi
mahala su vabežna krila:
- Vu varošu fabrike čakaju,
vsaki radnik i stan bu dobil!
A vezda i ve
vnogi na veresiju šlakaju;
serp i kladivec
zgrabijaner je zdočil.
Fabrike su cagnule,
vu selu hiže su se nagnule.
Vernuti se - kam?
Karamfilski počerlenel je i sram.
Kak bajka na dlanu moj je kraj,
kak košnica bez čmele.
Imame turizem! Huli-haj!
Etno-sele,
huli-haj!

ANTONIO KARLOVIĆ
Kupljenovo

Cinik

Moje ruke,
Poglečte moje ruke.

Nič ne značiju
Moje i tvoje kratke ruke.

Nič nemremo dosegnuti,
Nit ja, ni drugi.

Zvezde su predaleko
I prevruče su.

A ni ljubav još nihče
V rukama držal nije.

Nič nemremo dosegnuti
Se je daleko

Pa su nam unda
Senke dost.

Senke smo od ljudi
Senke smo od ljudi.

Fučka za sliepce

*R*uku pod ruku,
dva po dva,
h paru:
ide pa stane, ide pa stane.
I tak na drugemu kraju
još dva:
ideju pa staneju, ideju pa staneju, pa ideju.
Glave dole,
čovek pokoren...
Negdu jih odzguor gledi,
nigdu ga ne vidi,
kaj kakaf svetec,
prati i pazi
i smeji se.

Hodiju tie
i ljučeju ka nebu kakva jama tam ke gaziju,
a gore
gledati ne!
A gore dien se neda zeti proč.
Sunce je oblakam dalu
svoju najliepšu farbu
i nie ke se tuo gledi
zna da bi trebal nekaj napraviti, povedati
sliepcam,
a ne zna kaj,
pa se je nagnil na balkuon
i fučka.

Vkrali su mi vse

Vkrali su mi vse!
Šteli su i dušu;
Kosti su mi trgali,
Gutili za gušu!

Noćica fajn dugo traje.
Morti se nigdar ne razdani:
Lepše mi je ovak, gladnomu
Nek da me negdo po danu
Sitoga narani!

A, Mesec, gore, ne svetli!
Vsaka bu zvezda bez svetla znorela;
Mesec je i mene prevaril!
Valda mu je v glavi žarula pregorela.

Vkrali su mi vse;
Šteli su i prste kaj ovu pesmu pišeju!
Al ne da se bogec ovaj,
Vu njem još duša i srčecko dišeju!

ANNO DOMINI 2015.

1. Domovina i ja

Me strah, draga moja, voki, slepi miši,
grlici na lesi,
vode, soli, mleka,
šniclina z šalatom, pretepene juhe.

Dej me stisni k sej, skušuj
po celem teli, po pleči i jočmi,
od gležnja se do vuh i
malo za goljerom -
sem sapoprek boleča i supoprek
me strah:

zarad čmel i drevja, cusravoče reči,
kruha na smetju,
međ 'd pikeče žice i friške fige
v žepu -

praf strašno i žareče
me strah, me sram, stramsrah,
stramah...
me jê.

2. Europa, parlamentarno

*S*a v sozi od papera i z glažnatim
srcem,
v belaj rokavicaj debatera, huče,
larma lari-fari, sa *chic* i
comme il faut:

kak svete šakramente paragrafe
guli, do krvi i kosti, do
de se ništ ne more, ne mora niti smê.

Kaj smo ve činèci, dragi kameradi,
celi den čepèci nad rečjom
bez reči,
tak švicni i vonječi?

L' équivalence, veliš?
V égalité sèh nas združenje?
Je moj grunt – moj grunt, *meine liebe frau*,
i moja sveta rit je
sine qua non,
fajlica gizdàva i prokšèni gospon.

Amice, mon ami,
gleč, vre ide noč, kak tenja
se vleče, kak črna flaka,
tat.

Konsenzuàlno, si vu jeden glas,
bumo si gucnuli za
dobre senje, bumo se kucnuli
pak pemo lepo spat.

3. Amerika

Cecajòč hot-dog & burger s kalamperom,
sa bela i rumena, slatka i medvena,
se v špiglin gledì:

Tralalala-tralalili!
Bok moj, kak sem lepa, najlepša
‘d lepi seh,
najbolja ‘d dobri seh,
batrìvna, bogata, narudana, dišeča,
sita i napita, ja jedna-jedina...

tralalala-tralalili!,
i kaj pak mi moreju, moreju, moreju
ak sem praf je,
obladada-obladidi,
my Lord, sweat Lord, o yeah...
kaj ne?

saum, saum, tak sem vam saum

4vijnsko kaužu sprehojam po nigdor prehojenaj stezaj
kak gost, kak zvezda, bez mojih črnih pajdošof
v protuletnaj mlakaj se bleščijo nabrušeni škrampli
i pet centimeterni zaubi iščejo svojo žrtvo
denes sem sposoben gristi i trgati
denes sem sposoben zamejati svijnsko kaužu
za kaužu lapuha ili pa kaužu močvarnoga duha
nad glovom mi putuje električni svet
i bole iskri kak iskrive zvezde
moje baterije su prozne, zgulene kak
stori felinijevi filmi
gubim rejči štere ostojaajo zamržjene v oblako dima
nigdor du kraja dorečene, nigdor sestovlene
tau je samo mumlaje medveda
mumlaje store mašine pri žetvi
saum sem, tak sem vam saum
tau britvasto strnišče
nigdor nišči ne bu prehodjo
se zamisljo i pugledno črnu vranu
svijnska kauža se sprehoja
po storaj pavučinastaj stezaj
topij se v zelene mlake
kak da je nigdor nej obstojala
i nigdor nej bila
z živuga človeka
odrta

Dragec z Zeljine

*K*re potočeca i gore
De mnoge ljudi doneseju rode.

Od samoga nam Boga poslana
V Zagreb se zaputila
No roda kak roda
Bez navigacijskoga koda
V Zeljinu skrenula
I dragoga nam Drageca donesla.

S neba poslan
I od takve rode donesen
Čist nam je dobre zišel.

Još je i pune napravil
Zagorski „kaj“ nam je proslavil
Pune toga napisal,
A same Bog zna kuljike i zbrisal.

No jedne je sigurne
Dok je Zagorja nam dragoga
I roda mojega
Njegove pesme navek buju čitane.

Mladice z lušine

*H*vužgalji sme perve peči,
Zajahalji sme perve kuonje
I ljepljivi sme ljuft
Obljiekliji kak klajde.

Zažukalji sme zvuon,
Bljesnul je gruom
I semenje je zniknule
Čes glas.

Zde vračame h lušinu
Ke je ostale;
Sivi pepel ognja
I potkove herjave.

Guolji, vernuti nemame več nič.

Tienka ponjava zemlje
Dahem miluje mladice
Na zgaženomu tielu svojemu.

Semenjka za zutra

Nuoč. Bezmerne vrieme.
Cajtne su vure.
Mati hbira
Zdienčane kaplje uolja.
H zdencu voda miruje.
Hamper miruje.
Štrik miruje.

Šum šepeče h vuhu,
Siene pokošene.

Ona sniendlje černi rubec.
Brižne derži naš sviet h beručka.
Njezine su ruke koščate, spucane i suhe.
Ona zdiže bezmere kak trame
Pot tere putujeme.
Hpljieče mesečinu h lasi
I h oljaste vrieme,
H saku maljičku kap,
Pospravlja jenu semenjku
Za zutra.

Preštimana

*N*e uzdam se preveč
vu noge bose
saki me kamenček
vu tabane bode

Veliju da su mi kolena natekla
od navrle vode
Ni za molitvu kleknut nebrem
jer potlam se treba stati
Još mi samo bota treba
pajdašica za špancerati

Siva mrena mi oči pokriva
nešče me furt zagoliva
bar mi ne smeta več
na škrinji prašina

Masnoče dosti vu krvi imam
a cukora malo preveč
nebu mi valjda nešto jalen
kak se z betegom štimam

Ledveno doba, doba sniega

*P*okle zajne vužgane rojže, piknje smieha,
pokle lelujanja tanca, armonike, grieha,
začelo se leskavo to doba ledvene tišine,
ledveno doba, doba sniega.

I tak se čini vse vu joblak skrito,
brez falinge, putrasto,
mefko kak diete fmito.

A mi v smešni kaputeki kitajski,
pokorno glavicu prignemo,
naklon kralici velikoga tanca,
kak landerpuhi namignemo.

Klanjamo se milostiva,
nekaj bi povedali, vse je tak leskavo, bleščeče,
a mi zgubljeni.

Na vrtuleku se vetrenom nišemo,
zima je huda, žmefko dišemo.

Naklanjamo se preuzvišena,
mi bokci, nevolni i lačni,
potuleni kak žalobna vrba pretišena.

Nas tiraju volki i pozoji nam riču vu sien,
daleč su od nas ledveni ti festungi vekivečni,
pričini kak duhi rečni.

Posluhnite nas milostiva,
vu tem dobu tak čistem, ledvenem
zaresen, nebrema biti srečni.

Tihotapec, ščapec, levijatanuš

Ostajniki zime, posijano pole, splašilo v škrlaku.
Kavrani, vrane, vuletja nie, samor duha, strah vu zraku.
Zaj za pleči mi šetuješ, tihotapiš, bejžiš.
Čutim, roke so ti mrtvečke.
Gdo si zapraf ti?

Al si gledotrovec il velikoga morja neman,
demon črni kaj nas z pota zvraca, hiče v prah?
Il si samor cesar nori, veliki v jočja strah?
Kak zbiraš tere puščaš, tere gotiš, ščapiš?
Gde staneš, shlapiš?

Trieba se prifčiti, povedaju stari,
na kreluti tve, pažlje hoštre, živinski sviet.
Ak si ščapec, jalnuš, levijatanuš skriti
morje črno, riba-kača kaj vu vodi spi,
kulike zmožni nešči more te floviti?
Tva je glava ludška, znamo,
povedaju stari, trieba se prifčiti.

Vumetnik riše Jezuša

*R*ojen na dien Ivana od Boga, gda se zemla budila,
omujčila vrba, vrnula roda,
zmislil se na materine solze, črne peseke,
mačora kaj se fmival,
nebo zvezdano
i lice Njegvo.

Nuoč se potrla na temnu temninu i mesečinu
gda je risal lice sve,
kak lice Jezušovo,
na Golgoti v pokmičenju
vu smertnom dehu gda se tielo krči,
to lice v zmučenju.

Risal je oca teri se zatrajal v rudokopu,
brata teri se ne povrnil z harca,
pregnance vsake fele,
fmirajučeg dečaka Jurčeka,
zamrženi smeh, lepotu ludsku
mertvog metulja, materin krič.
Vsi so vlekli istu tamu ze sebo,om,
kak nuoč na lanceku,
spodobnu licu Njegvom.

Zrulilo se sonce, na Golgotu pozlačenje,
vavek znovič kotrižil je risar sve živlejne.
Na cajte boge, nore, pesje dneve krute,
na temninu kaj vse zavija.
Pukal si je lasi i klel i kričal i zval,
šeptal je risar.
Kulko ti lica morem dati Gospode,
kulko več lic sem ti dal?

Brez spameti den

*B*rez spameti den (diete se igra f puotuoku),
brčka ribe zdieh f aftuomatu za kavu,
kava, cappuccino et ino... ino...
Kuost dinosaura buode hrbet svieta.
Fšlagierana pamet smuca se po napušene
rute poblesavelih hodilcuof, a veter,
veter se zakvačil za štrik i ne pušča.
Ruži po kvačicami, napuhavle ruobače
na štriku. Psihuodelična slika
rasipavajna, šizuofrenična slika besmislenih
puzzlica... kaj, gde, kad. Se se zduohaja.
Strti do kraja.
Brez pameti den (diete se igra f puotuoku)
i se znovič... Jena velika razmusana
oljna slika na štafelaju.

Svetluobe sen

Vitasta kmičina kaj Luda Marta huodi
po šume, oplieče dena kraj.
Zguščavle se razlejani akvarel nuoči,
f gustine spuot kukčeka krila mriesti
se glibline jaz, nigduo ni fraj.
Ni dišeča mefka duha cvietja
zriezana na kmičine črne vlas
ni polegač na puoli, ni ledine strte i
zaprte, ni den zamuotan kaj f gliblinu
ga nese suove huk... Muok.
Čkuomina za stati, za zbrati
zmet ognja i mača, zmet smieha i plača,
zmet cvietja i drača.
Al kmica stišče, razbiežali se žuohari
nuoči f se kuote hiže. Lepet krila straha
se je bliže. Bu zutra svenul den...
Nafajtani z žametom nuoči
iščemo svetluobe sen.
A mater je z pameti zišla...

VESNA MATEŠA
Zagreb

Nikoga ni

Ma štengi polek vratih maček dremle
malo na cestu gleda, malo spi
kajti i onak već dugo nikoga ni
samo babica i maček čuvleju dom
i predeju stiha vsaki po svom

Škornje na ganjku

Oblekli su ga
vu črni ajncug,
jedini teroga je imal
za iti k mejše
ili na sprevod.
I škrljak su mu deli
kaj ga je lani kupil
da ga bu imal
za posebne prilike.
Zgledal je kaj gospon,
a bil je kmet.
Vu ruke su mu deli
čisle,
a pud glavu
kipice Majke Božje.
Denes mu je
posebna prilika.
Sanduk su zaprli.
Škornje vu ganjku
poune blata
još su mu čera
bile na nougami.
Nigdar više.
Vu još jene hiže
ništi ne diše.

Spričavajne domovinsko

*D*omovino imam, al kak da jo i nemam!
Gde se na potu zgubil orsag naš?
Na bregu se od zdavna glasi trumbetaš.

Ona samo hrgla, sapa pišči, fort smrdi žvepel
barjak naš skurjen bo se stepel f pepel.
Od domovine moje ostale so tejne
kak sprepiškan mejur ide se na mejne.
Kak splašeni cucek z repom med nogami
s papera zgožvan hrvatski origami.
Na skradne je postele, duša f požiraku
vlast na zraku, vu fraku, a bogec v mraku.
Zagrabili jeso si v orsaške kase
a narod čaka zorjo kak noža prase.
Kak bubreg plujo f čebrice masti
a nas ni skablica nemre zapasti.
Pred seboj so stole dunajske prestrli
a nam so naše tajnere potrli.
Imajo sega, i prek preveč dosti
dok mi globlemo kak cucek ičene kosti.
Pri rizlingu i merlotu valcer se tanca
mi srčemo bučkuriša, z vodom svibanca.
Od si stran, fort po malko dumka
načejava i kodeli hrvackoga cunka.
A mi si čoravi, nemi i prdasti
ne vidimo da nam očo i te cunke fkrasti.
Bodo nam zeli grunta, dvore i vodo
na galge nam obesili pravico, slobodo.

Nas more zdiči samo vojna, harc i rat
i onak smo vu jnem odnaveke, gustokrat.
Pak bomo Pape lizali oltare
kak malomu Jezusu prinašali dare.

Domovino imam, al kak da jo i nemam!
splášeno brez lica kak hoda po žice.
Domovino imam, al kak da jo i nemam!
zjašeno belko v globalne kmice.

Domovina nas ima, al bojle da nas nema!
mater gizdavo prodali smo za škude.
Domovina nas ima, al bojle da nas nema!
prodane sluge, žbire, špicline i Jude.

Pozdravlejne

*Z*orja zori
dan se budi
a črni maček
na plotu sedi.

V jutre rane
lude zbudi
pred ranu zorju
Pozdravlejne zvoni.

Od Krista Kralja
čuje se jeka
pak je prešla
dušica neka.

Mužek naš dragi
rekel je fala
jer sad je negva
zvezda opala.

Z brega na breg veter cvetje nese

Z brega na breg veter cvetje nese
Z mog brega na tvoj breg

A tebe ni
Ni mene ni

Z brega na breg veter huče
Buči
Cvetje naše leti i leti

A tebe ni
Ni mene ni

Z mog brega na tvoj breg
Veter v rožah igra

A mene ni
Ni tebe ni

Z brega na breg senja senju lovi
Tam gore naša zvezda sveti

A mene ni
Ni tebe ni

Same pijani grešnik v duši čkomi
I gledi
Gledi

Kak tvoja ljubav gori
Gori

I gda me zanavek ni

Exodus

Horvatski krali

☉ *Marija Terezija* ne je bila okrunena za vugersko-horvaško kralico, nego za krala. Ferdinand I. moral je horvatskemi velikaši govoriti „vi“, a oni njemu „ti“, obračajoč se mu z *Moj kralju*. Vključujoč i oneh deset-jedanajst z medijevalne horvatske države v Bosni, Horvatska je zkupno imela okoli osumdeset kralov (velimo „okoli“, jer so nekateri diskutabilni, na priliko on Taljan šteremu je Pavelič dal kruno). E, ve: gdo pak je cesar Franjo II., cesar Franjo I. i kral Franjo I., v isti osebi? Na to pitajne bu, „zasegurno“, odgovora dalo naše horvatsko školstvo, onda gda se v našimi horvatskimi školami ne bu več vučilo da je Horvatska imela sam trinajst kralov. Poezija morti i je zgubila vsakega smisla, ali... o, da je bar sam poezija! *O tempora, o mores: tempera, kaj god, kaj moreš.*

Zel'jenu mlejku

1. Kašenice

*P*aslušaj kok mlejku
raste v zeljene trave.
Zs zemli
trde, damače.
Naše so kašenice
puuone zlatneh nite.
Te so skrite
rejke i murja mlejka
bejlega ku snejg.
Zeljenu bagatstvu
raste akule nas.
Sounce ga buže,
vejtr ga čješe...
I tok v lejta v lejtju,
a nas nekrej nej.

Sanjkula na čižljeku

*S*krivlem se od poškuodnih človeških očeh.
Podoran sem vu tvoji vulietni gredici bajki,
tera me draumi natopljena dobruotom sonca,
vu meglenem svilastem šlajeru kaj lebdi
i rastauče se v dušec tebe, kaj me omamlja.
Iskreče perle tauncaju kak zik kobilice,
me opsiplje vetruovna južina prek cvietja
i nese me v žbur korita potoka kaj prede.
Ljuši se miehen z suhega suča kak natres,
druobne splauvi loviju zgubljene kičice
i pleteju gniezdo za srečnejšega med nama.
Sem sajnkula na masnem čižljeku sproda,
kaj se cakli vu veverastoj hitrobi pene,
mehurčeku slada v poskuočni loptici kaplje.
Na splavi švipkega lista k tebi kromanim,
zaslepljen čarima tvoje lepote kaj teče,
tvojega daha v izmaglici mojega šeptaja.
Tuj sem neviden, a znaum da me prautiš,
pripetega v tienku vlaus kaj brenči na vietru,
zapleten v drenovinu vuzmenega poušleca.
Nuovo življenje se štrika z postajene preje,
svekloba tvoje duše prelama sončevu štrafu
i staplja se v iskonu gde ljubaf čuda skouči.
Hnogo tega mi zbeži i ne ponovi se nigdar.
Falim nebu da te spoznam vu lepoti hipa,
vu curenju našega časa kaj ne spada skup.
A itak znam da se bližamo drug drugemu.
Stegnem roku do neba i doteknem beskraj.
Drobcenu igru življenja, vu zeri naše sreče.

KATICA RAJIĆ POPIJAČ
Koprivnica

Življanja

*S*ouncece grijeja
Žite zeri
Nabe sa smieja
Duobri ja grazdek
Slotki ja meštek
Brefčec ja ljiepi
Člevek sa kriepi
Siejo življanja
širi keranja
Čez zamlju čez kumen
Življanjo znumen
Sa prehojo
Storest dehojo
Klico kerano
vylječa čauko
verti sa življanja
sekoundo ja sauko
biti imeti
Kie eča žeiveti
Muoro i vmrieti.

Čkomina, žljebrčina, balkanija

Vu čkomečoj čkomini, čkomina čkomi.
Žljebrčina, vu čkomečoj čkomini, žljebrči.
Se dok se ne zažljebrči vu gustoj čkomini,
zažljebrčena žljebrčina vu čkomini žljebrči.

A mi? Vu zabalkanjenoj balkaniji balkanujemo.
Balkanija nam sema balkansku šiljinu šilji.
Vu glavu nam zašiljena šiljina piči balkaniju.
I tak nam, zapičena balkanija čez pamet piči.

Vu čkomečoj čkomini zapičena, balkanija piči.
Z glave nam se odpičiti nemre, balkanski zapičena,
kolko god se mi ritali vu zažljebrčenoj žljebrčini.
Nikak se od zapičene balkanije odpičiti nemremo.

I onda, vu gliboko zažljebrčenoj balkaniji,
odkoprcavamo se od pičeče zašiljene šiljine.
Gda nam je šiljina zapičena, žljebrčina je v glavi
pak se vu čkomečoj čkomini odpičiti nemremo.

Jemput bu pukla zašiljena šiljina zapičene balkanije,
z glave bu zbedznula črna zažljebrčena žljebrčina.
Odčkomljena bu, vu čkomini zapičena balkanija
i vu glavi bu onda samo zašupljena prazna praznina.

Mortim bu onda vu glavu vlezla istinska istina.
Istinska istina o tomu gdo jesmo i zakaj jesmo.
Zakaj jesmo, baš tu gdi jesmo, vu čkomečoj čkomini,
vu zažljebrčenoj žljebrčini, vu zašiljenoj balkaniji.

La vita mia

*K*uljike pout o kuljike pout
drugčejši štel sem bijti
nejgda boljši nejgda lagieši
nejgda fakinasti nejgda bedasti

Nikak drugčejši nemrem bijti
makar stuo moljitvi zmouljil
makar vse preklel i zaklel
neke mi neda i neda i neda

Takef kakef sem je sem je
vezda i zutra i priekzutra
niti souza več me ne premeni
niti kaplja vina več me ne hkani

Exodus

Upotrlo se vreme na kugli zemalskoj
prokliijalo je črno seme
rodilo se Hudega pleme
vu posteli peklenskoj
vu kmičnemu otajstvu
vu hudem rastrojstvu
pak su noreli i po križu scali
smert sejali, nigda niso stali
rokami su cedili gift po plodni zemli
jeli sneg, korenje, koru
kurili mokre falačke sreče,
canjke, cajtunge, knjige, listje
ajngele su odtirali, pozoje zazidali
konje vupregli vu kočije zacoprane
orslane ogulili i oblekli se vu njihove kože
pustili su veter z žlajdre da zbriše svet

Henok sin Jeredov kaže mi slike nore
zapisuvle vu Knigu postanka zgublene glase
po bregima ognji goriju
vidim včeraaj, danes, zutra
meglu, kerv i galženjake
prevarjene bedake, huncute i prosjake
Hieronimusa Bosha i kača pun koš
sina, oca i duha svetega
poslednji sud

sposušeni stari dud
ognjene kule, spotrte vure
bombe, teroriste, aeroplane, anarhiste,
tate, antikriste
hiže kak goriju
ljude kak bežiju
vidim znake
črne rake

vidim! vidim! vidim!
se vidim
a nič ne čujem

vu propuhu nestaju reči

stalo je vreme na kugli zemalskoj

Exodus II

Østaje mi sam današnja betega
neuralgija trigemina
kaj me zakapa živega vu noč
kaple žveplo z krune Jezušove
ruši se još jen sen
gori stara atomska centrala
atomi tancaju fandango
železo ruži vu meni
serce je električni harcer
boji se dena i megle, mokre i težke
šepeta trava i bluza Besi Smith
meandera vekivečnosti
oko kristala napuklo od rifa gitare
kak slap pada z zvučnika i ruši večer
kaj se zaplela kak gusta hosta med nas
tihe, zgublene od iskanja na tračnicama
zaprte pruge

vreme je konduktar iza čije maske se smeje smert

Exodus III

ni več utočišča, ni argonauta
ni več harcera, vitiznanca
Gutenbergova galaksija hmira
ne več kniga, ni papira
ostali su nemiri i prazne sobe
po čijim zidima pleziju pavki
čutim ih vu požiraku
noč je hudi netopir
jemle bitek, odpira rane
tenja orslana na plotu se pomika
vu meni hmire saka slika
popevka Homunculusa dopire z kmice
padaju mertve ftice
zorja prihaja vu zlati kočiji
ftič fičfirič fučka na grani
čudne senje me moriju:
Pinokio se smeje pod oblokom
Malik Tintilinič okoli njega skače
tanca, plamen frca na se strane
Grintač kozu dere
Črni vu ubožnici vuzimle mere

lečiš me
mažeš trdo koro vremena cinudlom

ostaje trag na koži
naračasti, črni
sam človek vu vesmiru

čutim se kot astronaut z druge strane lune

Exodus IV

Čutiš plavi mraz na koži
merzlo i megleno jutro
nese betegu
srebrne ribe ti ljubijo prste
vupijajo vusnama tvojo čkomino
da zvlečejo svo kmico z tebe
nestrplivost i črnu misel
svoje ljuske ostavljaju vu tvojim lasimi
hoste su kak gole kosti
čelom pridržavleju nebo
zmrznuti ftiči visiju z gran
polomleni kipec na križanju
Jezuš, kak da spi, kak da ni več v nami
morje glasof kuple te vu ledeni posteli
nevidlivi te pokrivle
emulzijom još jenog nezgotovlenog filma
perpetum mobile ranega jutra
ni konca ni začetka
bol vu kostima
a hoste se lomiju kak da su od stekla

pariju se ajngeli vu kuli babilonskoj
čas je da zidemo z svoje kouže

Ona kaj tanca z vustima punim glagolof

Oblačiš nevidlive kiklje hčerima vetra
Kreluti im posipleš srebrom
Zvezla si koprenu od bledih koprif
Oblačiš ju luni
Loviš reči z dva prsta
Zgnečih ih
I stavlaš vu požirak vodenoga pozoja
Igračke tvojega oca
Menjaš im smisel
Tancaš z vustima punim glagolof
Puščaš mir vu kervavu noč
Zazivleš dežď neznanim jezikom
Da spere betegu z lica zemle
A spod nas pekel
Ares, Dim, Fob, Erida, Enija
Vu polnoč tancaš spod lune
Odpira se lepota prapočetka
Prstima dotikavleš oblake
Drobiš kupine med dlanima
Puščaš sok da se cedi
Po vusnici, telesu, po zemli
Suhoj, žejnoj
Smeješ se muzama gda ti zdižeju kiklju
I pleteju zvoke tankim iglami
Pak tancaju okoli tebe na srebrnoj livadi
Spod začarane hoste
Vreme si splela vu klupko hibernacije
Vu vekivečnu zganjku žitka

slike z zvezdanih kolodvora

čuvleš li još onu malu črnobelo sliko
emulziju preteklosti
na kojoj čučimo uz drvenu lesu
z licitarskim konjekima i drvenim trociklom
vu nekom davnom letu početkom šezdesetih
gda smo mahali sakom avtu koji
se prepelal optujskom vulicom
pred večer bi polevali cestu vodom z šprickanti
poslušali sladoledarja kak se pela na trokolic i kriči
sladoled! sladoled!
vrneju mi se ponegda obrisi mladosti, mutni i dalki
gda se v rano jutro zbudim
z vugla sobe zranjaju slike
z zvezdanih kolodvora

sam nesvesno zaklopim oči i prekrijem se
prek glave plahtom
teškom od znoja kaj je krojil senje i ocu i materi
i njezinom ocu i njezinoj materi

Herbija

več so bili preskutljivi,
štiri herbi fejst žareči,
gda so kričoč,
v teški svoji,
črez tri grunta z štiri groje,
negdi od Božiča trenčerali herbiju

grunta z hižom, z pet pajceki,
z storom kravom, z tri teličke
i pernotim blogom, kak so race i kokoši,
ke so za ve né brojili makar se je več kozalo
kaj bo z totim najžareče -
i najmenjše pero išlo bode na četiri

- ne bum ti, prekleti prasec,
ni kosmoto vuho šenkav! -
grozil se je jeden drugom,
gda se več i Vuzem kozav,
a toti, matuzalem, takorekuč, pokojni tetec
sam je nikak né štev hmreti

nikak kaj bi se zazdeniv,
kak se to pokojnom šika,
kaj bi lépo ga posprajli
pak réšili i herbiju

praf nasprotno

sražorili so ga na red
pri čemu se je več kazalo
kaj je tetec z déna v dén nekak biv vse bolje lačen,
a kak lačen tak menje mlačen,
bumo rekli - praf fajn topli

pomogev je i stori moček,
ki bi kre herbov zdovnja fcrkev,
al se zoto, vsaku večer,
tetec poskrivečki z postelje odmicav
kaj toga, drvenjkuša, vu škednju,
pred vrtom, z mladimi nahroni

tetec je i denes živ,
živi so i herbi,
a i moček z mačkecima -
totih je več puni grunt, skorom kak mladine,
a i herbi so po storom - vse bolje preskutljivi
makar ih več niti morha v štali ne posljuša

čkomi tetec o herbiji ko bu išla k sirotici
ka mu f čosi nekaj skuha, sproti poda mu pomete
pak vešeka i posodu ak treba sprepere
a i močke na brigi ima -
kaj im herbi ne bi v kmici presodili!

i tak, tetec, dokač čoka jabuke pomalem guli
pak gda herbi ponoriju radija do kra naškrne
néga sila gda vse je réšiv, tijam Boga i bilježnika
prvomu je dušu dov, a biježiku i papére

TEREZA SALAJPAL
Koprivnica

S križecom

*B*eli stolnjak na stolu
Majkičinom rukom zetkan.
Raspelo na sredini
Svetleči dupler polek
I kupica svete vode z bušpanom.
Zs srca zvira tiha molitvica
Svetem križom kaplic poškroplena
Trojstva križa, svete vode i sveće plamena
Srce moli Oče naš... budi vola tvoja...
Vu trenu jenom zasvetli
Z nepoznate dubinaj srca stvorenja
Čučenje Svetoga nespoznatlivoga.

Su senje zbilam potrošene?

Su lepe reči već zgovorene?

Su misli ponorele?

Su dobre želje odletele?

Su senje zbilam potrošene?

Su nakane mudre pometene?

Su zvončeki plavi povelili na bregu?

Su plani važni smržnjeni na snegu?

Su popevke zanavek pogublene?

Su megle oko nas navlečene?

Su razuma glasi zadavleni?

Su istine puti z laži zatravleni?

Su zbilam senje potrošene?

Ta reč tak močna

Reč

Ta reč nezrečena
Ta gola reč slečena
Ta reč naša gdagda spačena
Bokčena sekut razvlačena
Ta reč preštimana
Tu i tam preozbilno zimana
Ta reč zatajena
Pogublena, neoproščena
Ta reč boleča
Jafčuča, plačna, proseča
Ta reč kričeča
Proseča, potulena, klečeča
Ta reč trda, zapovedajuča
Bistreča, jaka, oslobađajuča
Ta reč uznosita
Kaj curi z drobnoga sita
Ta reč nezgovorena
Zanavek f prsa pospravljena
Ta reč kaj bistro zvoni
Reč po tere nas poznaju vsi
Ta reč k(oj)u nosimo v sebi
Skriva kaj nigdar priznali ne bi
Ta reč tak krepka i sočna
Ta reč naša čudesno močna

ZDENKA SOKALIĆ
Sveti Ivan Zelina

**Dvadesetčetrtoga velače
pedesedme**
(vu Zelini)

Muokri snieg je senjči
Ceste smočil
Segde šupliek
I zimska zimošljopetina,
Župnik Peter,
Z farofa,
V cierkvu na mešu,
Štrapaciera...
Posudica je več
Bertiju otprla,
I z črlenu periku
Na glave
I bielimi fertunom
(bumo rekli) okole pojasa,
Prviem gostom,
Na stole z šaremi stolnaki,
Pijaču prinaša...
Od Krala peka,
Kartodrapeč,
Vu velikom škarnieclinu,
Kifline i žemle,
Za cieli autobus vleče,

I na koncu,
Kaj fali
Kaj se tega datuma dotikavle,
Mati me prvi pot
Vu vanjkušu na ruka držala,
I k sebe privinula,
A Foto Fani,
Zbila pravi mešter i fela,
Nas je liepo na kipec
Zanavek diela...

Stari pes

*J*utro v selu, olovno sivo,
megla oko mene,
znad glave oblak črni.
Na lipi grakču dve vrane.
Pod nagnutom strehom
leži stari pes.
Zazovem ga,
ni glavu da zdigne,
tek malo otpre kapke
al' kak da me ni,
nekam daleč, čez mene gledi.
Tu se zmislím da ponegda i ja
čez nekega gledim,
pogledom trudnim i kalnim
v dalečine neke,
kaj još nisu prišle,
ili su se morti,
več odavna zišle!

Navek buš falačec moje sreče

Črna kmica.

Ti i jo.

Sedimo potuljenih glovi.

V čkomini najviše pripovedamo.

Z bleščečih joči

soze pleteju niti na store spomene.

V mreži senji naše protuletje,

dišeče steze, stora klopa.

Seti se...

Negda si z nožekom vu nju imena vrezal,

a denes kaj da si v dušu pehal.

Fajtni ropček vžiče tvoje reči

z mojih joči.

Žmulim ga, conjim

kak da po rokaj čislo prebiram.

Si se raspoda

kaj da je špiglin moje duše.

A ti...

Veliš da ti je žal, al tak mora biti.

Pogledaš v joči špigla - hmorjena duša.

Zacopiš čkominu rečima:

“Navek buš falačec moje sreče“:

Škrlak

*P*red sakim je
zdigal škrlak.
Vsi so mislili
da je bedak.

Temu čoveku niso
v glavi vsi čavli,
kak papagaji so
med seboum ponavljali.

Nišče nie imel
tri čiste
reči mu v lice
te reči iste.

Gda je bedak
vu fotejlu vleznuł,
so skužili kesne
da ih je zeznuł.

Nu nišče nie
priznati štel,
rejši je jezik
za zobe del.

Ze sega tega
nafčiti treba pak:
Ne veruj sakem
kaj zdiže navek
pred teboum škrlak.

Popevka za pretka

In nomine Patris, et Filio, et Spiritus Sancti!

Tak plebanuš znamen križa pobožne diela.
Amen! Ponizne otpovieda cirkvena buolta ciela.
H vosek svieče zarinuti su moji grišni nokti.

Tuopla mi misel čez možganje kipce valja:
Tam na zelenom humu iza mirnoga gaja,
vu krovu pod škopom kajkafskoga kraja,
diedina se senčina kaže z rodnoga frtalja.

Rieč mi je blaga i v ljubaf vsa zamotana,
ja pretku popevam kakti jena duša odana.
Kak z celofana diši stoletna naša sveta vera,
popevku za pretka cedim z japinog zlatnoga pera.

Tu su po obrežju mojih pretkof grobi,
muoj rod mili, kak z kreluti angeluši,
drage mi slike vu mojoj zburjenoj duši,
svetliju kak aureole na edenskoj svetlobi.

Osmehi se moji čuju čez zelene huste,
kre zagorskoga humlja driemaju mi žmarci,
mesingana luna klatari na srebrenoj žici,
a senje su moje spokojne i sedefaste.

Rieč mi je blaga i v ljubaf vsa zamotana,
ja pretku popevam kakti jena duša odana.
Kak z celofana diši stoletna naša sveta vera,
popevku za pretka cedim z japinog zlatnoga pera.

V decentne čkomine

V decentne čkomine,
zamotane v senjah, glibuoke driemljaju istine.
Preteklost čez stoletja rajta spomine,
Aetas volat, o Domine!

Med humljem zagorskem moje su starine,
muoj smieh, muke moje i moje pravice.
Domaja me greje čez pitome nutrine,
z požuteli kipci ot materi, oca, dede i babice.

Z molitvu se ajngela čuvara zmišljam,
z kajkafskoga grla na vrnitvu prizivam,
nazaj vabim na rojene zelene ledine,
te pinklece kaj ftrgle su biele tujine.

Na horvacku grudu ponizne sam poklekel,
za pokojne pretke sveču pod raspelam vužgal,
jezero molitvi spram neba bum zrekel,
ničgovoreči rouke k Svemogućem zdigal.

Preteklost čez dobnik rajta nam spomine,
zamotane v senjah driemljaju istine.
In bona pace, o Domine!
V decentne čkomine.

Sejmeni den

(niz senrju)

Šmeh pečenjarke
pri kotlu - z čizmama
mesi blato

miriši kotlovina –
bogec čeka jel bu ko
platil likovo

prodana krava
penje se v kamion,
babica plače

v prikolici
pujceki si tepaju,
dedi se cenkaju

posle sajma
birtija se trezni od
smrada štale

ftiči na sajmišću –
crne pogače i
golf lopte v travi

na stanici
prometnik z rindicom
i pes na tri noge

plakat na rastu –
na suncu posereli
lasi pevaljke

selski radio –
nude se pileki, pujceki
političari ...

Cijena: 35,00 kn
ISBN: 978-953-6540-67-9

